

TEXTO 4: POLÍTICA

Ideas principais: *A cidade e o ser humano (como ser social) son algo natural, mesmo a cidade é anterior ao individuo e sen ela non podería adquirir os atributos que lle fan humano. Primacia da sociedade sobre o individuo. A ética é imposible sin a política. Ideal grego de superioridade sobre os bárbaros*

Teleoloxismo

A polis como forma de asociación óptima

Cidadanía: gobernar e ser gobernado

O ser humano é un ser social por natureza

Inferior (bárbaros) / Superior (deuses). Os bárbaros non son deuses, ergo, son inferiores

Cidade (todo) > Familia > individuo (parte)
Ben común > Ben individual

“Como vemos que toda cidade (pólis) é unha comunidade, e toda comunidade está constituída para algún ben -pois todos fan todo polo que parece ser bo-, é evidente que todas apuntan a algún ben e, sobre todo, apunta ó ben máis importante a comunidade máis importante de todas e que abrangue tódalas outras: esta é a chamada cidade (pólis), e cidadá (politiké) á comunidade. Así, non están no certo cantos coidan que o gobernante da cidade (politikós), o rei, o cabeza de familia (oikonomikós) e o amo de escravos (despotikós) veñen sendo o mesmo, pois pensan que difiren non polo que é propio de cada un, senón polo número alto ou baixo dos mandados, é dicir, se de poucos, é amo, pero se de máis, cabeza de familia, e de aínda máis, político ou rei, como se dese o mesmo unha familia grande ou unha cidade pequena; e no que porten a político e o rei, cando un estea por si só no poder, é rei, pero é político cando, de acordo cos principios da súa ciencia, é alternativamente gobernante e gobernado. Pero iso non é verdade e o que dicimos será evidente nunha análise segundo o método que estamos a seguir, pois, tal coma noutros ámbitos cómpre dividirmos o composto deica chegar ós simples -as partes máis pequenas do todo-, tamén no caso da cidade polo exame dos seus compoñentes veremos mellor en qué difiren os uns dos outros e se é posible adquirir algunha pericia verbo de cada un dos enumerados.

(...) A comunidade perfecta de varias aldeas é xa a cidade, con, por así dicilo, a perfección de toda suficiencia (autárkeia), e nacida pra vivir, pero existente pra vivir ben. Por iso toda cidade o é por natureza, se tamén o son as comunidades previas, xa que ela é fin destas e a natureza é fin. Porque o que cada ser é, despois de rematada a súa xénese, é o que dicimos que é a súa natureza, por exemplo, a do home, do cabalo, da casa. Ademais a causa e o fin son o mellor, e a suficiencia é fin e o mellor.

Cidade como algo natural

De todo iso resulta que a cidade é das realidades naturais e que o home é un animal social (zôon politikón), e que o asocial por natureza é, por natureza e non por casualidade, ou ben inferior ou superior ó home, coma o censurado por Homero coma home sen tribo, sen leis, sen fogar pois quen é tal por natureza tamén é desexoso de guerra, por ser como unha peza solta no xogo das damas.

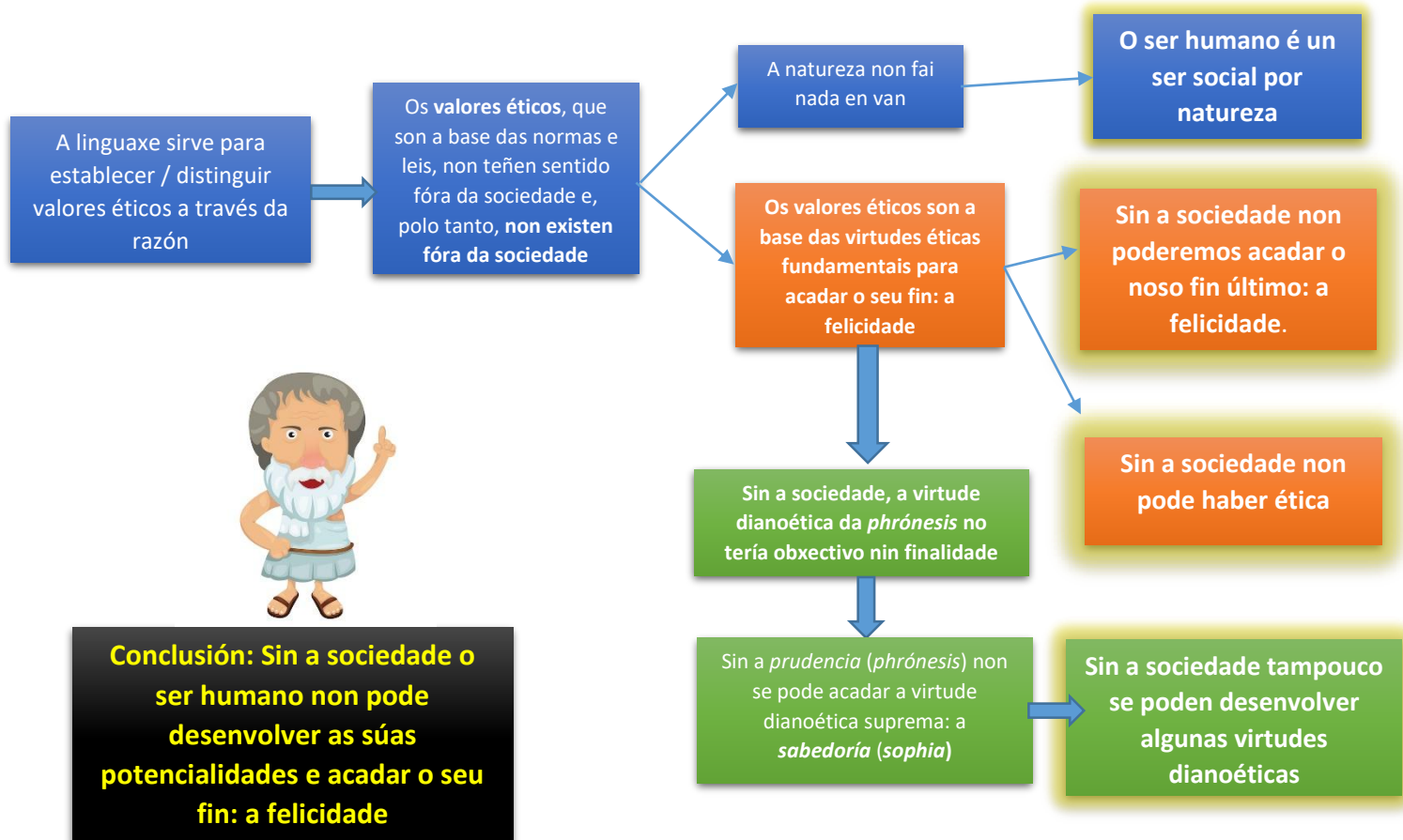
Por qué o home é animal social en maior medida que a abella ou calquera animal gregario é cousa evidente: a natureza, como dicimos, nada fai en van, o home é o único dos animais que ten a palabra (lógos¹). Pois ben, a voz é signo do doloroso e do pracenteiro e por iso está presente tamén nos outros animais, xa que a súa natureza chega ata ter percepcións do doloroso e do pracenteiro e a que as signifiquen os uns ós outros. Pero a palabra é pra expresar o conveniente e o danoso, así como o xusto e o inxusto, porque é propio dos homes fronte dos outros animais ser o único que ten percepción do ben e do mal, do xusto e do inxusto, e doutras cousas. A participación comunitaria nestas funda a casa familiar e a cidade.

A cidade está por natureza antes que a familia e que cada un de nós, pois é de necesidade que o todo estea antes que a parte: morto o todo, non haberá nin pé nin man,

^{1 1} Lógos é polisémica e, en Aristóteles, pode significar “palabra” ou “razón” (dependendo do contexto)

Causa final

se non é equivocadamente, por exemplo, se falamos dunha man de pedra, a tal man será unha man morta. **Todo está definido pola súa función e pola súa capacidade, de tal xeito que, cando as cousas xa non son, non se debe dicir que seguen sendo elas, senón algo co mesmo nome.**

É evidente, pois, que a cidade é por natureza e antes que cada un, xa que, **se cada un illado non é autosuficiente**, estará na mesma posición que as demais partes fronte ó todo, e aquel que non ten capacidade de vivir en sociedade ou que nada necesita pola súa autosuficiencia, non é parte algunha da cidade, mesmamente coma unha besta ou un deus. Por natureza está en todos o impulso cara a tal sociedade, e o primeiro que a estableceu é causante de grandes bens, xa que, tal coma o home cabal é o mellor dos seres vivos, así tamén, afastado de lei e xustiza, é o peor de todos, porque a inxustiza máis inaturo é a que ten armas, e o home por natureza ten armas prá prudencia e a virtude, pero é moi posible que as empregue prós seus contrarios; por iso sen virtude o home é o máis impío e salvaxe, e o peor prás luxurias e as enchentes, mentres que a xustiza é da sociedade porque a xustiza é ordenación da comunidade política, a xustiza é decisión do que é xusto.

(Política libro I, 1252a1–1252a23 / 1253a5–a38, Aristóteles)

"Sé un líder para os gregos e un déspota para os bárbaros, trata aos primeiros como amigos e parentes e aos segundos como bestas ou plantas". Consello de Aristóteles ao seu discípulo Alexandre Magno. (*Moralía*, Plutarco)

Os gregos viven en *polis* = virtuosos / mellores.
Os que non viven en *polis* (bárbaros, inxustos e belicosos) non desenvolven as virtudes = son os peores.